

Péče o pacienta v intenzivní péči - monitoring pacienta

Právě jste se dozvěděli, že vašeho příbuzného přijali na oddělení ARO, nebo v případě naší nemocnice na KARIM (Kliniku anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny). Co můžeme vašemu příbuznému nabídnout a jak se o něj staráme, to se vám nyní pokusím vylíčit.

Pacientům, kteří jsou přijati na naše oddělení, selhala některá ze základních životních funkcí. Nejčastěji dýchání, oběh, nebo vědomí. Náš tým je schopen se postarat o pacienty s nejrůznějšími diagnózami v těch nejtěžších stavech. Všechna naše lůžka jsou vybavena ventilátory, monitory, infúzními pumpami a další nezbytnou technikou. Máme k dispozici přístroje ke kontinuální dialýze (náhrada funkce ledvin), chladič techniku (pro terapeutickou hypotermii) a mnohé další.

Ihned při příchodu na naše oddělení si všimnete zvýšeného hygienického režimu. Důsledně pečujeme o hygienu rukou a používáme ochranné prostředky. Cílem je nejen ochránit před infekcemi pacienty, ale zároveň i ošetřující personál a návštěvníky.

Když příbuzní poprvé spatří pacienta na našem oddělení, většinou je vyleká množství hadiček a trubiček, které z něj vedou a vyděsí je množství nastavených alarmů na monitorech. Musíme si uvědomit, že za pacienta provádíme množství nezbytných úkonů. Ten je obvykle zaintubovaný a dýchá za něj ventilátor. Většinou je v tzv. umělém spánku. To znamená, že dostává tisíce prostředky – anestetika a opiáty, tak aby pobyt u nás prospal, nevnímal a netrpěl diskomfortem. Kontinuálně monitorujeme životní funkce – pulz, tlak, saturaci krve kyslíkem. Pacienti mají zavedený močový katétr, jelikož kontrolujeme bilanci tekutin. K výživě pacientů většinou zavádíme nazogastrickou sondu. To je tenká cévka zavedená nosní dírkou až do žaludku, kterou jsme schopni podávat tekutiny a speciální výživu. Pokud není pacient schopen přijímat potravu do žaludku, zajišťujeme výživu přímo do žíly. Kvůli monitoraci, tekutinové bilanci, výživě i množství podávaných léků je nezbytné zajistit cévní kanylu do centrální žíly. Dále vzhledem k množství prováděných odběrů a kontrole krevních plynů a nutnosti kontinuálního měření krevního tlaku má pacient zajištěn arteriální katétr.

Alarmy na našem oddělení nikdy nesmí být vypnuty, jakákoli výchylka v měřených hodnotách je tak ihned odhalena a pacienta můžeme rychle zkontrolovat a dle potřeby ihned zasáhnout. Všichni pacienti jsou hlídáni i centrálně pro případ, že sestra či lékař nejsou zrovna přítomni u lůžka pacienta.

Pacientům se snažíme zajistit běžný denní režim i přesto, že nejsou při plném vědomí. Je velice důležité, aby i ve spánku vnímali rozdíl mezi dnem a nocí. Den začíná ráno hygienou. Po vizitě pokud to pacientův stav dovolí, přichází fyzioterapeut. Dle možností s pacienty cvičí, nebo provádí různá dechová cvičení. Dopoledne také často probíhají různá vyšetření například na radiologické klinice,

případně konziliární vyšetření specialisty. V odpoledních hodinách uvítáme návštěvy z řad příbuzenstva. Při návštěvě se rodinu snažíme vždy pravdivě a co nejsrozumitelněji informovat o stavu pacienta. Nebojte se tedy zeptat na vše, co vás zajímá, nebo pokud něčemu nerozumíte. Příbuzné se snažíme podporovat, aby za našimi klienty chodili co nejvíce a mluvili s nimi i pokud jsou v bezvědomí. Pokud to stav dovolí, můžeme snížit dávku tlumících léků a pacienta probudit, tak aby více vnímal své okolí. Večer přichází na řadu opět hygiena a poté se chod oddělení poněkud zklidní a ztiší, abychom simulovali nemocným noční klid. Jídlo pacienti dostávají v pravidelných intervalech po celý den.

Důležitou součástí léčby a ošetrovatelské péče je tzv. bazální stimulace. Snažíme se nemocnému nabídnout elementární stimuly a rozvinout komunikaci. Abychom věděli čím pacienta zaujmout, je nutné odebrat od příbuzných anamnézu. Ptáme se na zvyky, oblíbené činnosti, jídla, nápoje, písňe, hračky, filmy, údaje o způsobu oblékání, o zvycích týkající se spánku nebo jiných rutinních činnostech. Poté dle možností ve spolupráci s rodinou tyto věci připomínáme. Při hygieně například používáme oblíbený šampón, parfém, pouštíme oblíbenou hudbu, podáváme oblíbený nápoj. Do rukou vkládáme oblíbené hračky a podobně. Kontakt s klientem vždy zahajujeme dotykem na určité místo a oslovením, stejně se i loučíme. Doporučujeme rodině, aby přinesla obrázky, fotky a na pacienta mluvila. Snažíme se eliminovat veškeré rušivé elementy, hluk. Nemocného necháváme na podněty reagovat a jeho reakce pozorujeme. Cílem je zlepšení pacientova neurologického stavu.